

Solidní nejistoty života i Jiráskova Hronova

Po celý týden se na našich stránkách objevovala rubrika s titulem Solidní nejistota. Jak se ukazuje, tento oxymoron padne na dnešní svět jako ulitý. Jakkoli se snažíme mít něco jisté, vzápětí zjistíme, že to zase tak jisté není, i kdyby se to tak na 100% zdálo a bylo mnohokrát potvrzeno. Krize (dosaďte si podle svého – finanční, společenská, duchovní či osobní) je stále přítomna, ale našťastí paradoxně dokáže vzbuzovat i kladné momenty: nutí k novým řešením, k oživení pudu sebezáchovy, a když to dobře jde, i k tvůrčí činnosti. Letošní Jiráskův Hronov můžeme spojovat jak se solidní nejistotou, tak s krizí ve všech dobrých i zlých aspektech. Každý čtenář si zde zajisté dosadí své konkrétní poznatky. Naznačí jen ty zásadní, aniž bych se snažila příliš konkrétně. Nedostatek financí na kulturu obecně stále hrozí, a klidně může zasáhnout i tento – jak rádi hrdě prohlašujeme – nejstarší festival amatérského divadla na světě. Bude z JH bienále či trienále, bude se zkracovat na pouhé víkendové setkání? A co s programem? Pořád častěji se ozývají hlasy, které poukazují na to, že se programová nabídka

strana 2 →

Fosilní sloupek

Zajímaly nás jednotlivé situace v souvislostech mezidruhové přehlídky jako obraz amatérského dění v přítomnosti.
čtěte na straně 2

Poprvé na Hronově

Experimenty si příliš nedovolujeme, protože od státu nemáme žádnou dotaci, takže tzv. musíme naplnit kasu.

čtěte na straně 13

Odvezte si z Hronova

Desatero Jany Machalíkové pro život.

čtěte na straně 15

PŘEDPOVĚĎ NA NEDELI

Oblačno až zataženo a místy přeháňky. Nejnižší noční teploty 10 až 6 °C, nejvyšší denní 18 až 22 °C. Mírný severní, postupně severovýchodní vítr.

stále více odchyluje od diváckých představení (rozuměj klasicky dělaných inscenací psychologického či komediálního typu) k experimentům, kterým rozumí a které chce jen hrstka divadelníků. A kromě toho, nevíme vlastně, jak to s těmi amatéry a profesionály je – nějak se nám v posledních letech dost míchají... A co termín nejinspirativnější představení? Je to jen slovo – zástěrka pro projekty, které nejsou dobré, ale z nějakého důvodu je kdosi na Hronově chce? A jak je to s hronovským ochotnickým divadlem, jehož inscenace tradičně uváděná v předvečer festivalu letos chyběla? Dojde definitivně k tomu, že se JH stane implantovanou přehlídkou odjinud, do níž nebudou mít šanci místní divadelníci vůbec zasáhnout? Jen těchto pár otázek naznačuje, že to pod povrchem vře. Tak jako to vře v celé naší společnosti, potažmo v celém světě. Z různých rozhovorů se zahraničními divadelníky, i z vědeckých pojednání vyplývá, že ve světě se amatérské hnutí soustředí téměř výhradně na divadlo komunitní (u nás tzv. sousedské), které se spíše nežli na uměleckou hodnotu soustředí na sociální, politické a výchovné momenty. Po léta zpovídám zahraniční návštěvníky z AITA/IATA, kteří jedním hlasem chválí ten náš festival za věci, kterých si my nevážíme, neboť jsou pro nás samozřejmé, či podružné. Ať je to ona dlouhá tradice, jisté dosud zachovávané rituální prvky festivalu, které dojmají k pláči, možnost a vůle k veřejným diskusím o divadle, různorodé semináře – o které je opravdu zájem, a také to, že tu prozatím nezeje díra mezi mladými a seniory, a že na Hronov stále jezdí i lidé ze střední generace, kteří jinde ve světě už ztratili zájem i sílu jen si tak týden (ze své dovolené) hrát. A tak, ať už je to jakkoliv, věřím, že Jiráskův Hronov zůstane zachován a s ním i ta pozitivní energie, kterou měsíčko na týden v srpnu ožívá. A to si přeji i s tím vědomím, že příští rok tu my už možná nebudeme. Užijte si zbytek léta, a už si do kalendáře pište datum dalšího JH.

Jana Soprová

Baví mě občas jako had převlíkat kůži

Jana Šotkovského potkávám na Jiráskově Hronově od doby, kdy jsem sem začala jezdit. A za tu dobu vystřídal spoustu různých „rolí“.

To máte pravdu, byl jsem tu šestkrát v semináři, z toho čtyřikrát u kolegy Milana Schejbala, dva roky jsme vedli se ženou Diskusní klub, jeden rok jsem byl stálý recenzent, a teď jsem v PC. Vyzkoušel jsem si skutečně všechno. Řekl bych tedy, že jsem opravdu vzešel z hronovského prostředí, spíše nežli obecně z amatérského. Byl to pro mě takový iniciační moment.

Jste zkrátka jeden z těch, kdo se zbývají divadlem profesionálně, ale na to amatérské nezanevřeli. Pro mě je zajímavé, že jste zároveň dramaturgem Městského divadla Brno, což je takové hodně oficiální divadlo, a pak jeden ze zakladatelů Buranteatru, což je divadlo snad ani ne alternativní, ale určitě nezávislé.

Taky bych volil spíš to označení nezávislé, protože Burani nejsou žádná Farma v jeskyni, a tudíž mi neprijdou zase v tak velkém rozporu s tím MDP. Děláme v podstatě tradiční divadlo (i když to je asi nešikovně označení, protože něco takového jako „tradiční“ divadlo vlastně neexistuje). Tedy v podstatě normální činoherní divadlo, které stojí v první řadě na textu. Pokusili jsme se sice i o autorské věci, ale ten základ je pořád dobrý text a dobří herci. V tom

myslu to od měšťanského divadla, které MDB reprezentuje, není až tak velký odskok, spíše je to pro mě zajímavá zkušenost. MDB je kolos: dvě scény, kolem stovky herců, spousta zahraničních zájezdů, jedenáct premiér do roka. V Buranteatru všechno děláme v podstatě na koleně. Takže je pro mě osvěžující, že můžu přepínat z jednoho do druhého. Přemysl Rut kdysi v jednom rozhovoru říkal, že ho baví schovat se divadelníkům mezi muzikanty a muzikantům mezi spisovatele. Já sice zůstávám u toho divadla, ale baví mě občas jako had převlíkat kůži.

Pozoruji to jako jeden z trendů českého profesionálního divadla – mnozí mladí herci mají sice profesionální angažmá ve velkém kamenném divadle, ale strašně rádi si odkakují na malé scény mezi generačně spřízněnými lidmi. I když, svým způsobem, divadlo, které tam hrají, je v něčem podobné.

Přece jen se to asi liší mírou drzosti, provokativnosti, vůči kterým jsou ty měšťanské domy ostražitější. Mě práce v Buranteatru baví, ale zároveň musím přiznat, že mojí velkou láskou je muzikál, který se v MDB dělá především. Mám rád klasický muzikál, show, ten broadwayský „wow – efekt“. A to se dá dělat v Čechách málokde, a hlavně v malém divadle to moc nejde. A tak jsem rád, že tu příležitost mám, myslím, že se to navzájem obohacuje. Je to sice občas honička, ale baví mě, když tu divadelní skutečnost nahlížím z různých úhlů.

Dá se říci, že před poměrně krátkou dobou zažil Buranteatr přímo raketový vzestup popularity. Mám na mysli vaše dobré umístění v Radokových cenách, velmi vstřícný kritický ohlas. To mě přesvědčilo, že i v dnešním trendu hodně experimentálních věcí je tu podvědomá touha po něčem trochu obyčejnějším.

My máme vesměs pozitivní zkušenost. Jsme neznámý soubor bez hvězd, ale lidi, kteří přijdou, jsou překvapeni, že je jim to divadlo blízké a chodí znovu. My jsme kdysi měli slogan, kterého jsme se už raději vzdali, protože mi to spousta kamarádů teatrologů doslova otloukla o hlavu: „DIVADLO PRO NORMÁLNÍ LIDI.“ Říkali, že je to populistický slogan a kýč, ale to je vlastně citát. Vzniklo to z bonmotu kamaráda Tomáše Beránka, který pro nás napsal jednu hru. Když si nás tehdy objevil, říkal: „Já už jsem

v Brně přestal chodit do divadel, protože jsem měl pocit, že na jedné straně jsou kamenné scény, které vydávají takový varovný odér velkého umění – a musel jsem si vzít oblek. Na druhé straně se bojím jít do těch tzv. alternativních divadel. Ale u vás mám pocit, že to divadlo je jednoduché, a mám z něj zážitky jako z dobrých filmů. Příběh, postava, hra, herec.“ V podstatě jsme tedy dost konzervativní soubor, a vlastně dosti vědomě. I když se ten grunt snažíme postupně nějak rozvolňovat, a zkoušet si jiné způsoby spolupráce. Třeba Misanthrop vznikl poměrně specifickou metodou improvizací na zadané situace z Moliéra. Což byl tehdy pro nás dost velký experiment, ale ve výsledku to tak nevypadá. Je to taková normální psychologická činohra.

Jaká bude nová sezóna v Buranteatru?

Hned na začátku sezóny nás čeká velká věc – festival pod názvem 4 T, visehradský projekt čtyř divadel ze čtyř zemí. Je to založeno na fóru, že každá země zpracovává příběh jiné země a jsou to vesměs autor-ské záležitosti. My hrajeme polské téma, Mickiewiczovy Dziady, což je samozřejmě obrovské knižní drama, z kterého jsme si vzali jen fragment a doplnili jinými texty. Hned po příjezdu z Hronova máme první čtenou a premiéra bude na konci září. Pak chystáme původní hru našeho brněnského kamaráda Zappa v jahodách a Joyceovy Vyhnance. Pokusili jsme se oslovit režiséra tzv. mimo naši partu a mimo naši generaci,

a domluvili jsme se s Šimonem Cabanem, že u nás bude dělat na jaře Dámu s kaméliemi. První jeho nápad byl pojmout to z pohledu toho chlapa, který se v jednu chvíli s tou ženskou rozchází a za hodinu se jí omlouvá a chce zpátky. Jsou tam obrovské emoční propady, a tím je to zajímavé. Zatím s tou představou jen koketujeme, ale možná, že tam nakonec žádná Markéta nebude. Ten nápad na spolupráci přišel tak, že si Michal Isteník padl s Šimonem do oka, když dělali Muchovu epopej v MDB a oba dva se chtěli potkat při nějaké další práci.

Tím jsme skočili k Městskému divadlu Brno. Co chytáte tam?

První věc, kterou budu dělat na podzim, jsou Jezinky bezinky a na jaře chystáme muzikál Donaha. Čili klasické tituly. Na konci sezóny přijde největší darda. Před časem jsme napsali pro letní hraní v Biskupském dvoře takový příběh o baronu Trenckovi. Panu řediteli se to zalíbilo, a zadal nám mnohem ambicióznější projekt, věc o Cyrilu a Metodějovi. Mělo by to být v žánru hudebního divadla, ale rozhodně ne muzikál v klasickém slova smyslu, spíše scénické oratorium. Bude součástí velké cyrilometodějské výstavy k výročí jejich příchodu do Čech, kterou dělá Moravské muzeum (Biskupský dvůr pod ně spadá). Bude to tedy pro nás nejzajímavější a nejdůležitější věc příští sezóny.

Jana Soprová

Za porozumění!

Strategie redakce se daří – polemika je na světě.

Zdá se mi, že jsme si nerozuměli, milý Jene Šotkovský. Inspirativnost neznamena pro mne (a snad ani z definice) experiment (tedy Šrámkův Písek), natož špatné, pseudooriginální, pseudoprogresivní, konceptuální, vyprázdněně ambiciózní... divadlo. Tolik obecně k pojmu inspirativní.

Konkrétně pak mám na mysli – a také to v úvodníčku výslovně uvádím – vzájemnou inspiraci divadelních oborů mezi sebou. Přijde mi totiž například zvláštní, když se na Jiráskově Hronově vedle sebe vyskytnou dvě inscenace souboru Kámen, lišící se jen tím, že jedna je (slovy veřejné diskuse) light a druhá heavy, přičemž ta light je „experimentálně“ písecká, a ta heavy „činoherně“ volyňská. Což mimo jiné dokládá, že dobré či nejlepší neznamena „jaksi automaticky“ pro daný obor typické a zároveň objevné.

A nutí mne to ptát se, v čem pak spočívá ta hronovská mezioborovost.

Chtěl bych prostě na Hronově vidět dobrou „činohru“, dobré loutkové divadlo, dobré divadlo hrané dětmi, dobré netradiční divadlo, dobré divadlo poezie... – které by mě inspirovaly tím, co se v mém oboru vídá pořádku; ne špatnou „činohru“ od loutkářů, špatné loutkové divadlo od „činoherců“ či děti napodobující divadlo dospělých, případně jakousi špatnou všehosměs.

Šlo mi tedy zjevně o to, aby si na Jiráskově Hronovu jednotlivé obory vzájemně nabízely to, co je dobré, zajímavé, inspirativní pro ostatní právě v jejich oboru, a ne aby ze všech vycházeli „vítězové“ střížením podle jednoho vkusu pár stejně smýšlejících lidí. A i proto jsou tu potřební odborníci z různých oborů. Aby nevznikal onen eintopf, o němž jsem se rovněž zmiňoval.

Luděk Richter

Když jsme s mou ženou Mirkou studovali program 82. JH, abychom si vybrali, na co půjdeme a na co ne, dospěli jsme nakonec k tomu, že půjdeme na všechno, neboť jsme byli zvědaví, jak se všechna ta představení složí dohromady, jaký kontext, jenž cosi vypoví o nějakých trendech současného amatérského divadla, vznikne. Nehodnotili jsme, jestli je to program dobrý nebo špatný, zajímaly nás jednotlivé situace v souvislostech mezidruhové přehlídky jako obraz amatérského dění v přítomnosti. Upřímně řečeno: v tomto smyslu a z tohoto hlediska jsem byl spokojen. Získal jsem jakousi představu o tendencích, které pro stručnost nazvu pokusy o nový jiný systém divadelního jazyka. Přestože jsem fosil, tak mne to z několika důvodů zajímá, zabývám se teoreticky problémy tohoto scénování.

Jenže: jednoznačná preference tohoto proudu při tvorbě programu JH, která je nesporná, otevírá některé otázky, jež směřují k podstatě bytí a funkce JH. Aby bylo jasno: nebráním se vůbec tomu, aby vznikla mezidruhová přehlídka amatérského divadla, která bude mít tento program. Jenže: má to být zrovna JH, přehlídka zajisté velmi tradiční řadou svých rysů a konečků i samotnou historickou podstatou? Existuje ovšem otázka další, fundamentálnější. Jádrem českého amatérského divadla je zakotveno v činohře tradičního typu a ve scénování, jež je s uváděním tohoto typu činoherního jazyka už více než 200 let spojeno. Když jsem šel psát tento poslední fosilní sloupek, mluvil jsem s jednou nadšenou, zapálenou amatérkou, která se mne zeptala, co si mají amatéři, kteří tuto tradiční činohru pěstují, myslet, zda jsou skutečně tak druhořadí, že prostě na JH nepatří. Pokládám to za velice vážné. Nemyslím si, že tihle amatéři přestanou divadlo dělat. Ale může se stát, že taková exkluzivní přehlídka, jak naznačil letošní ročník, se stane sice přitažlivou výlohou prezentující výboje českých amatérů, ale zcela se mine se službou amatérskému hnutí.

Jan Císar

RECENZE

De Facto Mimo, Jihlava

Pierre-Henri Cami: Kleštěnec z pralesa

- Není Cami moc vtipnej na to, aby se dával na jeviště? Není to vražedný?
- Cami tady byl loni od středoškolského souboru, myslím, že tam byl jeden příběh stejný, ale tady jich bylo nějak moc.
- Baval jsem se do půlky královsky, pak už míň. Asi únava moje i jejich.
- Mám ráda De Facto Mimo, líbila se mi hodně Groteska. Tohle ještě není tak vyčištěné.
- Nápad s nápisy je geniální! Racek versus kladivo.
- Pan kapitán s lodí by si mohl uhrát něco sám.
- Tak jsme se zasmáli a můžeme jet domů.

Kam s Camim (čti cam s kamim)?

Motto: Vari, (nejen) amatérský divadelníku, vari! Čteš knihu, nemůžeš se od ní odtrhnout, tvůj hlasitý smích burácí tvou pracovní, slzy smíchu stékají po tvých tvářích? Odkládáš knihu, hotov uvést ji na jeviště? Třikrát zvaž, zda se lze smáti na jevišti tomutěž, čím ty se kocháš v samotě své!

Snadno mohu navázat ve své recenzi jihlavské inscenace pěti mikrokomedii Pierre-Henri Camiho na tezi, rozvíjenou na dnešním PC – nemine snad Hronova, na němž by se neobjevil alespoň jednou Cami, Woody Allen či Daniil Charms. Ve všech případech jde ovšem o autory, u nichž brilantní literární výraz jejich humoru klade značnou překážku jevištní transformaci – jen ztuha lze k jejich hutným anekdotám přidat cokoli divadelního, co by je nerozměnilo, nezředilo, nenastavovalo. A jak inscenovat Camiho, u něhož jsou při četbě vskutku nejtípnější scénické poznámky? Věrnost humoru autora se musí nezbytně rovnat nevěrnosti liteře textu – onen specifický camiovský vtip je třeba znovuvynalézt v jevištní imaginaci. Martin Kolář si svou úpravou, v níž nehraje jednotlivé komedie po sobě, ale prostřihává je do sebe navzájem, připravil možnost ke stvoření osobitého „camického“ světa, jež by existoval nad jednotlivými hříčkami a sceloval je. Možnost, kterou ovšem po mém soudu příliš nevyužil.

Má základní připomínka k jihlavské inscenaci spočívá v tom, že její imaginativnost je prostě na 75 minut inscenace příliš (abych použil odborný teatrologický pojem)

řídka. Je zde pravda výtečný naivistický nápad s nápisy reprezentujícími předměty a mistrný pohyb divadelního znaku při náhlé změně racka v kladivo (co by na to řekl Čechov?). Je zde šťastně nalezená, atmosférotvorná hudební složka, odkazující k filmům 20. a 30. let a zřejmě nejfunkčnější režijní stylizace Dramat v paláci Borgiů do polohy přepjatého němého melodramatu. Je zde výtečně stylizovaný výkon Petra Kopla v roli Hodného dítěte, které hraje se záměrnou naivitou, jako by vskutku účinkoval v drásavém sociálním dramatu. A je zde... a už toho moc není.

Kde se pak nedostává režijní imaginace, nezbyvá než si vypomoci obligátním vtipkařením, jímž se vyznačuje zejména nebývale rozvleklý rámec s Kapitánem Kotlety, nepřilíš nápaditými tanečky (i když ony „muzikálové prstíčky“ na závěr mě vzhledem k mé profesní deformaci potěšily) a instantně parodicky nadsazeným herectvím (zejména v Kleštěnci z pralesa a Věnu osiřelé dívky), u kterého člověka občas až napadne, že by komická intonace měla být postavena mimo zákon.

Jistě, pořád je to solidní zábavná inscenace a pokus o Camiho přinejmenším důstojný. Od souboru s tak osobitým smyslem pro humor a svébytnou poetikou, jakým De Facto Mimo je, jsme si však zvykli dostávat víc – a chce se dodat podstatně víc.

Jan Šotkovský

P. S. Bonmot s intonací jsem si vypůjčil od nejmenovaného kolegy, kterého nejsem oprávněn jmenovat.

Mnoho opakujících se anekdot - vypravěčova smrt...?

S jevištní podobou minikomedií Piera-Henriho Camiho se na Jiráskově Hronově nesetkáváme zdaleka poprvé, například tu z minulého ročníku v podání strakonické ZUŠ v režii Jiřiny Lhotské mají mnozí z nás ještě v živé paměti. Camiho anekdoty byly původně napsány především jako uzavřený literární tvar, určený pro individuální čtenářský zážitek, ve kterém můžeme naplno zapojit svou fantazii a imaginaci. Přesto autorův groteskní svět minipříběhů a minisituací dovedených snad ještě dále než ad absurdum láká (a zřejmě bude i nadále lákat) řadu divadelníků k převedení této literatury do svébytného a plnohodnotného scénického tvaru. A tato snaha byla zřejmě i v inscenaci souboru De Facto Mimo Jihlava. Scenárista a režisér Martin Skřítek Kolář sestavil zdařilou vzájemně se prolétající koláž z pěti Camiho minikomedií: Vor Medúzy, Věno osiřelé dívky, Dramata v paláci Borgiů, Opilcovo dítě a Kleštěnec z pralesa, podle které se celá inscenace také jmenuje. Za základní scénický prostředek při volbě určujícího divadelního jazyka si Jihlavští zvolili vizuální demonstraci a to v mnoha podobách. Každá ze jmenovaných částí byla režijně pojata jako ona zmíněná demonstrace využívající postupů různých divadelních (i mimodivadelních) žánrů. Byli jsme tak svědky např. němých filmových grotesky s přiznaným neosobním dabingem (Dramata v paláci Borgiů), rádoby velkých muzikálových čísel (Kleštěnec z pralesa) či sociálního až realistického dramatu (Opilcovo dítě). To vše nám bylo samozřejmě servírováno s velkou nadsázkou. Tato použitá žánrová synkreze je bezesporu jedinečným a určitě nosným klíčem k divadelně působivé scénické podobě Camiho textové předlohy a také spolehlivě fungovala především v první části celé inscenace. Expozice jednotlivých částí hýřily scénickými nápady, tak typickými pro tento soubor: nadsázka, komentář, „hraní si“ s jednotlivými motivy, včetně vynalézavé scénografie (např. cedulka na jedné straně s nápisem Racek, na dru-

hé Kladivo a dle potřeby takto využívána aj.). Je škoda, že postupně těchto nápadů ubývá, místo aby gradovaly nebo se pouze opakují, což je pro výsledný jevištní tvar dle mého názoru snad ještě více kontraproduktivní. Nejvíce se to projevuje v sekvenci Vor Medúzy, která celou inscenaci rámuje a která je založena především na slovním jednání kapitána Kotlety. Scénický objekt lodě, který je vynalézavým způsobem řešen jako v zásadě kostým, působí zpočátku v řádu inscenace až impozantně, postupně se však stává stereotypním, stejně tak jako čtení z lodní knihy představitelem kapitána Kotlety. Základnímu pocitu zmíněného stereotypu pak nepomůže ani opakující se zcizující komunikace s publikem či s postavami z právě končící či začínající sekvence nebo etuda s rybičkami, která je anekdotou jakoby z jiné komedie. Nutno podotknout, že představitel kapitána Kotlety měl díky jedinému výrazovému prostředku (slovní jednání) ze všech herců asi úkol nejjednodušší. Jinak po herecké stránce Jihlavští nepochybně přesvědčili o svých kvalitách. Bylo zřejmé, že je jim tzv. antiiluzivní způsob inscenování vlastní, že jsou schopni bez problému zvládnout stylizovanou nadsázku, včetně pohybové. Je jen škoda, že tyto dovednosti nebyly využity k žádoucí gradaci inscenace a byly spíše rozmělněny v mnoha opakujících se situacích či anekdotách. Přes všechno řečené je mně pokus souboru De Facto Mimo Jihlava o převedení výsostně literární látky Camiho minikomedií do smysluplného jevištního tvaru velmi sympatický a rozhodně se pro mě zařadil k pokusům zdařilejším, neboť jeho tvůrci projevili značnou dávku smyslu i citu pro inteligentní humor, kterého ani zde na Jiráskově Hronově není bohužel mnoho.

Milan Schejbal

P. S. Titulek jsem si vypůjčil od nejmenovaného kolegy, kterého nejsem oprávněn jmenovat.

Nestíháme se převlékat, tak se vše propojí

Rozhovor s Martinem Kolářem, režisérem, autorem a hercem souboru De Facto Mimo Jihlava na prknech, co znamenají Jiráskův svět, po večerním představení Kleštěnce z pralesa.

Jste připraveni na to, že v hledišti budou diváci, kteří neumí číst nebo neumí česky?

Na to jsme vůbec nemysleli. Říkali jsme si, že tam s nimi bude někdo, kdo jim to přeloží, přečte. Nebo jim to z něčeho trochu vyplyne... Jestli totiž Cami není v zahraničí známější než u nás. Když hrajeme v Jihlavě, tak si myslí, že jsme to napsali my. Neznají Camiho, takže tam jde o osvětovou úroveň.

Traduje se, že Cami nejde inscenovat. Neměli jste z toho hrůzu?

My jsme z toho hrůzu neměli. Vybrali jsme si stejně jen věci, které se podle nás inscenovat dají. A spíš jsme řešili, aby každý příběh byl udělaný trošičku jinak - barevně, stylově. Báli jsme se spíš, že někteří diváci v tom budou mít zmatek, že si to nebudou spojovat.

A nepřináší právě propletení zmatek?

Propletením vznikne jeden celek. Kdybychom to nechali za sebou, tak je pět celků a vždycky by to začalo a končilo a znovu začínalo. Myslím, že to není dobré pro celovečerní představení. A navíc, jak koukám na filmy a učím scénáristiku, tak si myslím, že ve filmu nebo seriálu jsou všichni zvyklí sledovat víc dějových linií, které se prolínají a paralelně rozvíjejí. Rozhodl jsem se, že to uděláme taky tak. Řekli jsme si, že se to bude čím dál tím víc prolínat a propojovat, což vyplývá de facto také z toho, že se ke konci už nestíháme převlékat.

leh

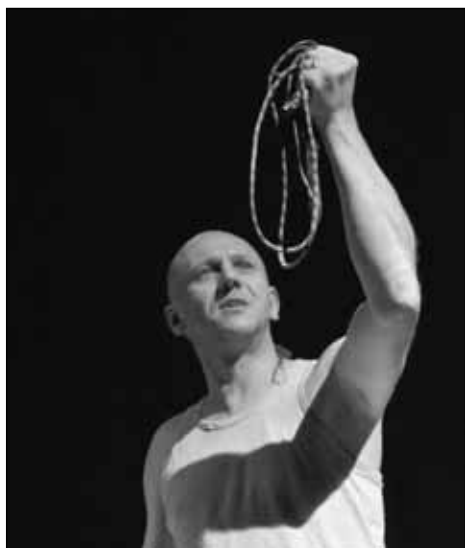

RECENZE

Divadlo NABOSO Boskovice
Jáchym Topol: **Uvařeno**

- Asi bych si to radši přečet.
- Společně s Faustem to nejlepší, co jsem tady viděl. Silné a tak.
- Představení jsem viděla podruhé a i podruhé přemýšlím, proč se mě i takhle technicky dokonalá inscenace nedotkla emocionálně.
- Přijde mi, že by to byla dobrá rozhlasová hra. Nevidím, že by se toho tolik dělo na jevišti. Každý si tam představí vlastní zkušenosti a zážitky. Zbytečné konkretizování u Milady.
- Nelíbilo se mi, že na tohle rodiče vzali i malé děti.

Rozhodčí určuje pravidla, podle kterých se hraje

Rozhovor s režisérem Tomášem Trupmešem.

Už na přehlídce ve Volyni někteří diváci představení vůbec nevzali, připadalo jim zbytečně brutální. Setkáváte se s podobnou reakcí často?

Neřekl bych, že úplně často, ale stává se to.

Co vás na textu Jáchyma Topola nejvíc zaujalo, proč jste se do něj pustili?

Má to několik rovin. První je struktura té hry, která není úplně standardní. Mys-

strana 7 →

Marná recenzenta snaha

Ať v tomhle pokusu napsat pár řádek o scénickém tvaru, jenž se jmenuje Uvařeno, jehož text napsal Jáchym Topol a jež scénuje boskovický soubor NABOSO, sáhnu, na co sáhnu, vždycky se mně toto úsilí po nějaké době okamžitě zvrtné a rozplyne se do ztracena. Už sám text je nepojmenovatelný. Víím, že jej autor napsal pro jednoho herce a že jej v roce 2005 sám četl v Brně. Tedy z jistého hlediska literatura par excellence. Leč přitom plná scénických poznámek, jež mnohokrát až pozoruhodně konkretizují řadu záležitostí. Přitom ovšem většina těch konkrétních poznámek má vysloveně výraznou symbolickou povahu. Už jenom jména vrahů vypovídají symbolicky o ledasčem a to už vůbec nemluvíím o rekvizitách, které jsou jim přisouzeny.

Scénování tuto symbolickou polohu ještě prohloubilo. Od hřiště, které vzniká před

očima diváků až po postavu anděla, kterému je zřejmě dána role klíčová v mnoha symbolických rovinách. Mluvíím o scénickém tvaru, ale nejsem si rovněž jistý, že tak činím právem. Možná bych spíše měl mluvit o performanci, která ač tak blízka divadlu, přece jen má jisté podstatné znaky, jimiž se od divadla liší. Přitom ovšem přes všechnu tendenci dát se cestou performance, to performance taky není. V téhle rozkolísané nejasnosti ve všech směrech je asi hlavní potíží, jak se s tímhle artefaktem – jiný pojem mne po všem, co jsem napsal, pro pojmenování Uvařeno nepřijde možný – vyrovnat.

Najde se v něm mnohé a každý si může přijít na své. Tahle recenze je skutečně jen pokusem alespoň nějak naznačit, proč tomu tak je.

Jan Císař

Hledání novodobé alegorie?

Jáchym Topol napsal hru Uvařeno původně pro jednoho herce. Zároveň však předepsal ve scénických poznámkách postavy tří vězňů, několik přízraků, bachaře. S představou, jak se hrou naložit na jevišti se rozhodně nepáral. Dává ji proto tvůrcům napospas a ti ji pak mohou (musí) znásilnit, rozmlátit, setnout i nanebevzít.

Boskovické divadlo Naboso má v inscenaci herce čtyři. Tři vězně a jakéhosi křehkého dívčího „anděla“ – rozhodčího, vyprávěcího scénické poznámky a rozehrávajícího předepsané hlasy přízraků.

Přestože Topolova hra má v monologích i scénických poznámkách mnoho z realistického vykreslení pobývání vězňů ve vězení, vrhlo Naboso postavy na hřiště jakési novodobé alegorie, v níž každý předmět, rekvizita má mít svou symbolickou hodnotu, jako na nějakém ikonostas, na němž jsou zobrazení hříšníci se svými atributy krutosti (činka, švihadlo, ručník). Je evidentní, že všechno bylo tvůrci dlouhodobě promýšleno, a že vše si dokázali tvůrci odůvodnit. Jsme v prostoru, který je (chceme-li) vězeňskou celou, zároveň sportovním kolbištěm, zároveň jakýmsi meziprostorem mezi nebem a zemí. Dívka v bílém s píšťalkou je (chceme-li) andělem, ale byla-li zároveň andělem strážným, u těchto tří se jí práce nedaří. Je sudím, ale žluté a červené karty za jasné fauly neuděluje. Je chladným hlasem přízraků těch tří vězňů, ale k nápravě či změně chování je nepřivede. Určuje hvizdem začátek a konec hry. Všechno zde má geometrický řád, i dívka je posedlá mystickým pohybem po přímkách.

Po skončení inscenace napadaly mě však stejně otázky: Jsme-li ve hřišti, o co ti tři vězni, bez cíle ztraceni ve svých životech, vůbec mohou soutěžit? Vždyť už jen pasivně přežívají, s vyloučením veřejnosti. A k ničemu vyššímu se neupínají? A nikdy neupínali. I když k nim anděl skrze přízraky promluví, oni v nich anděla neuvidí. Nad čím chtějí vyhrát? Copak se něco změnilo: vždyť pro takové duše si vždycky přicházel Dábel, a ne Anděl? Proč se s nimi ten anděl vůbec zabývá? Zaslouží si to? Copak peklo

už spí a andělé musí dělat tuto špinavou práci za ně? Nebývali na ikonostas zobrazováni s atributy světců? Není to nějak cele převrácený obraz vztahu dobra a zla, víry? Nestojí proti nim anděl právě proto, protože nezkratní a zničující démoni jsou přímo v nich?

Ne, není to výčitka: vždyť inscenace vyvolávající otázky a provokující svou nedourčeností jsou živými inscenacemi. Spíše jsem si uvědomil, jak je pro divadelníky nevděčné pracovat s ustálenými znaky, jejichž význam je v nás až archetypálně zakořeněn.

Uvařeno je chlupská hra, s chlupsky vyhlížejícími herci. Po dlouhé době jsem takovou nějakou viděl. O syrovém nesmlouvavém mužském světě, jehož součástí je i násilí a krutost. O snech a vizích těch z galerky, jejichž jazyk má v sobě řezavou poezii. Je provedena se snahou o strohé, nevyhrocené vykreslení postav, které své jednání spíše popisují, neobhajují, spíše jen konstatují. Její provedení je obrazem, vypovídá o stavu, není situací. O dramatické situaci, totiž zabití a následném uvaření bachaře, se toliko hovoří.

Na konci „anděl“ říká, že tito tři budou věčně u hrnce s vařenou hlavou bachaře. A tak i my věčně budeme mít dojem, že jsou inscenace, po nichž navěky budeme čekat na očištění.

Vladimír Fekar

strana 6 →

lím, že Jáchym ani úplně nepočítal s tím, že se bude hrát. To samozřejmě vybízelo k nějakému experimentálnějšímu tvaru a nás lákalo to vyzkoušet. Druhá rovina je obsahová, která ve mně začala nějakým způsobem rezonovat. A třetí je rovina jazyková. Předtím jsme se zabývali klasičtějšími texty, a tak jsme v sobě měli hlad po modernějším textu. Líbil se nám Jáchymův jazyk, jeho rytmus, bohatost.

Jaké téma je pro vás hlavní? Vina a trest?

I toto téma tam určitě je. Pro mě je ale podstatné téma, které do hry vstupuje takřka jak šora: jestli osudy těch tří mužů v cele podléhají nějaké vyšší síle. To mně na textu přišlo asi nejpodstatnější a snažili jsme se to také akcentovat dosazením čtvrté postavy. Chtěli jsme se pomocí těchto tří poměrně extrémních příběhů zamyslet nad tím, jestli nějaká síla lidský život když ne řídí, tak aspoň soudcuje.

Postava rozhodčí ale u vás do osudů tří mužů příliš aktivně nezasahuje, spíše je pozoruje, komentuje je. Mám to chápat tak, že podle vás si svůj osud nakonec určujeme sami?

Ta hranice se pochopitelně velmi těžko hledá. Láme si s tím hlavu i spousta teologů. Tento text nejde do extrému, že by to byly jenom loutky, které někdo vede na drátkách. Ale na druhou stranu tam určitý vliv té síly je. Právě proto nám připadala nosná ta sportovní stylizace. Rozhodčí ve sportovním zápase taky nerozhoduje o výsledku, ale zato určuje jasné mantinely a pravidla, podle kterých se hraje.

-das-

LS Mikrle, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř
LS Mikrle a Jarka Holasová: Hotel

- Byl moc dlouhý začátek, jak jim házeli lidé peníze, tak se to malinko vleklo.
- S loutkami jde udělat docela dobrá sranda.
- Klasická rakvičkárna jak má být i s živým morčetem.
- Mně se líbily různé způsoby vraždění, ale oběšení na konci bylo smutné.
- Netrápí to morče? Pořád jsem na něj myslela.
- Možná, že to hrají někde na ulici venku a tím si vydělávají na výrobu loutek.
- Nemělo by se hrát vůbec po obědě a ještě v takové výšce, usnul jsem jako špalek. Je mi to velice líto, ale nic s tím nešlo udělat.
- Smrtka s rakví a písničkou u mě vyhrává na plné čáře.

Fofona dostává dokonce i napít mezi představeními

Rozhovor se souborem Mikrle ze ZUŠ F. A. Šporka v Jaroměři, který pracuje s Jarkou Holasovou, proběhl nahoře venku před sokolovnou s mladými loutkáři, kteří nebyli jen klasicky černí... každá z holek měla někde na oblečení puntíky.

Váš hotel je plný neřestí. Je jich sedm. Zajímalo by mě, jaké to jsou a kdo kterou hrajete?

Každý si řekne to svoje: Jakub – obžerství a lenost. Matěj – závist, vodím taky smrtku, ale ta nepatří do těch neřestí. Monika

strana 9 →

Když máš v divadle orchestrion

Pohybuje-li se člověk v průběhu roku na různých festivalech, stane se mu docela snadno, že se s některými inscenacemi potká víckrát. Já jsem se s rakvičkárnovým projektem Jarky Holasové a jejího souboru potkal už čtyřikrát, ale pozor: pod třemi různými názvy (Theatrum Kuks – *Rakvičkárna*, Audimafor – *Hotel*, Divadlo evropských regionů – ...*ale já mám*) to byly dvě rozdílné inscenace. Tento článek je jakousi časosběrnou reportážní recenzí o obou z nich – rozdílnosti mezi oběma tvary totiž mohou, myslím, leccos prozradit.

Rakvičkárna vznikla loni v létě během pár dnů pro Theatrum Kuks jako drobná, svižná, nezávazná hříčka na principech klasické rakvičkárny, v níž se banda maňásků v honbě za majetkem těch druhých nejrůznějšími brutálními způsoby likviduje: buch buch buch a nejpozději do čtvrt hodiny je hotovo. S posedlostí mamonem tu potom souvisel i onen rámec živého orchestrionu na principu „vhoďte mince“, který se po více či méně taktech ryčné melodie zpravidla (poněkud vyděračsky) zasekne.

Tato *Rakvičkárna* se v jisté podobě (a pod třetím z oněch názvů, chápu-li to správně) stále hraje jako pouliční divadlo, na jejích základech ale také vznikl *Hotel* jako o poznání ambicióznější inscenace, která mimo jiné využívá i divadelního svícení. Původní scéna se rozrostla o druhý paraván, přibýlo morče a řada nových rekvizit, ale hlavně přišla mnohem propracovanější a svým způsobem jaksi vnějšková koncepce: oni likvidující se maňasové už nejsou jen tak někdo, nýbrž alegorie neřestí. Paradoxně se tak stalo, že z původně významonosného orchestrionového rámce v této polytematické variaci zůstal roztomilý špílec – a k řadě posunů došlo i jinde.

Hotel si už nehraje na principech rakvičkárny, ale přímo s těmito principy. Tím, jak dlouho rozehrává jednotlivé charaktery a vztahy mezi nimi, možnosti žánru posou-

vá a napíná, a popravdě řečeno: přes všechny značné sympatie k inscenaci mám stále dojem, že je místy napíná až moc, že by nebylo od věci dění urychlit nebo zahustit větším množstvím gagů. Nezřídka se i u těch podařených fórů také stává, že od jejich zveřejnění (smrtka vytáhne z rakve kleště) k jejich provedení (smrtka kleštěmi uvolní přibitého nešťastníka) uplyne leckdy o něco víc času, než by bylo zdrávo, aniž by už nějak výrazněji gradovaly. (Na druhou stranu: jistá povlovnost inscenace snad může nahraovat jejím temnějším tónům. Přinejmenším to tak na Audimaforu, kde představení ubíhalo ještě o poznání pomaleji, vnímal Vladimír Hulec, který inscenaci označil za „existenciální rakvičkárnu“.) Přesto je toho v *Hotelu* dost na to, aby si udržel pozornost, a nápady s lovením morčete či soubojem na kámen-nůžky-papír patří k těm, na které se nezapomíná.

Hotel se za dva týdny vrací tam, kde *Rakvičkárna* před rokem začínala, na barokní festival Theatrum Kuks. Opisuje tím pozoruhodný oblouk: se svou neřestnou tematikou tam, do barokního milieu pod Braunovými sochami, bytostně patří. Jarka říkala, ať už radši nechodím, že už jsem v tom jejich vyděračském hrnci beztak utratil majlant. Nejspíš ale půjdu: nějak jsem si ten živý orchestrion oblíbil.

Michal Zahálka

P. S. Ona kratší varianta obsahuje takřka happeningový moment, který nám serióznější *Hotel* jen naznačil: poté, co se dohraje maňáskové divadlo, nedojde k děkovačce, nýbrž k dalšímu kolu hraní za mince. A hraje se do té doby, než odejdou i ti nejhleduplnější diváci, případně se po čase zopakují některý výjev z rakvičkárny. Jsou to (zejména v uzavřeném prostoru kukského Comoedienhausu, odkud se stydí odejít většina diváků) opravdu zajímavé momenty – tak si je aspoň představte.

Theatrum mundi a homo ludens

Rakvičkárna je žánr švihovitého, ba úsečného, černohumorného ražení, a protože věřím v to, že by si věci měly diktovat tvar, v duchu rakvičkárny budu švihovitý, ba úsečný (černohumorný je samotný fakt tohoto nočního počínání).

Představení Hotel jaroměřského souboru LS Mikrle se mi redukuje (a nic než redukce v této chvíli opravdu nejsem schopen) do dvou rovin, které jsou v názvu reflexe – (1) theatrum mundi (divadlo světa) a (2) homo ludens (člověk hrající).

(1) Hotel vychází z tradičního loutkového žánru rakvičkárny, s jehož pomocí se Jaroměřští snaží o nelehký úkol: představit alegorický obraz theatra mundi. Hotel je možné číst jako jeviště světa, které obydlují různé bytosti s různými osudy protkanými sedmerem hlavních hříchů (pýcha, lakomství, závist, obžerství, malomyslnost, smilstvo a hněv). Hříchy jsou v průběhu prezentace patřičně trestány a spolu s hříšníky nakonec doslova vymety v intencích žánru ze světa.

V autorském záměru, propojujícím velké téma divadla světa s poměrně subtilním žánrem rakvičkárny, a jeho realizaci – navzdory veškerému půvabu – jako by něco nehrálo či drhlo. Dramaturgický či ideový koncept je při tom velmi promyšlený a důsledně propracovaný: inscenace je rámována jarmarečním výstupem mechanického, panoptikálního či loutkovitého orchestru karnevalových figurek z živých herců, který velmi pečlivě předznamenává charakter a filozofii následné produkce; prezentace bere do hry živé morče, typický atribut rakvičkáren. Hledám-li v tomto pokusu důvody, proč něco nehráje, dospívám spíše ke spekulativním odpovědím či otázkám: nebere si jaroměřské představení příliš velké sousto – zpodobení hříšného divadla světa – s ohledem na zvolený žánr, jehož základními rysy jsou krutá grotesknost a mnohdy brutální zkratka? Či jinak – není ideová koncepce nad síly

rakvičkárny, přestože i tou je (podobně jako meotarem nebo neckami a hlínou) obraz theatra mundi možné nesporně vykouzlit? Vše se mi to problematizuje (asi typická deformace člena PC), protože i s groteskností a zkratkou se v inscenaci pracuje. Není pak háček ve snaze ukázat neustálé opakování, panoptikální mechaničnost – hříšníci cyklicky hřeší a jsou v rychlém sledu zabíjeni a odklizeni? Není právě tato cykličnost a mechaničnost v kombinaci s rychlým střídáním výjevů – jakkoli je obě ideově relevantní – tím, co mi znesnadňuje proniknout do světa jeviště, a tedy vnímání zřejmě nejpodstatnějšího – groteskního zpodobení hříchů (toto je přeci alegorie či jinotajná/utajená moralita, jakkoli černohumorně pojednaná!)? Nezůstává mi pod kůží neidentifikovatelná změť obrázků zakončených výstupy smrti, v nichž se postupně ztrácím, právě kvůli těmto, v jádru věci obsaženým aspektům produkce?

(2) Inscenace si přes veškerou ideovou komplikovanost podržuje velmi nenásilnou rovinu hry a hravosti. Soubor z tohoto pohledu ani tak nehráje o theatru mundi jako s theatrem mundi. Prostřednictvím této svobodné hry, která leží podle Johana Huizingy v útrokách kultury, si v důsledku hraje i se světem divadla. Jako by samotná hra hrajících si lidí nacházela smysl sama v sobě a k sobě odkazovala, sebe utvářela a sebou se vyčerpávala. A podobně jako si děti a vlastně i dospělí hrou osvojují svět, jaroměřský soubor jako by si osvojoval, ohmatával divadlo a následně i svět. Problém by ovšem mohl být opět spatřován v tom, že nemusí jít o hru, ale prezentaci herních dovedností. Raději chci ale v tento předpokladní den festivalu mluvit o osvojování si světa hrou, která nachází naprosto neproduktivní a nepragmatický, avšak obrodný smysl sama v sobě. Nespočívá právě v tomto onen hledaný smysl (amatérského) divadla?

Martin Pšenička

strana 8 →

– pýcha, a říkáme jí Mařena. Edita – hraju smilstvo nebo Smil. Káča – lakomec, říkáme mu lakoťák. Jeník – hněv, říkáme mu červená Karkulka. Petr – hraju toho nejhodnějšího ze všech a starám se o morče. Říkáme mu HáPěčko (on je Hodný a já jsem Petr). A morče se jmenuje Fofo, Fofona.

Slyšela jsem, že prý necháváte morče vyhladovět, aby pak plnilo dobře roli, aby bylo hladové jako herec...

Něeéé! Nenecháváme ji vyhladovět! Jí jenom suchou stravu, aby pak měla chuť na to šfavnaté. A dokonce mezi představeními jí dáváme i napít. A taky se může proběhnout, aby právě vyhládla. Včera jí dal někdo z diváků kedlubnu.

To byla Jana Machalíková, ta mi o hladovění právě říkala. Teď jste se tak bránili, že nevím, na co jsem se chtěla zeptat. Jo, proč máte v představení notování písničky: Už jsme všichni v Mexiku?

Je to jedna z mála písní, kterou je Matěj schopný zabroukat. Ale není to jediný důvod. Jde o sentimentální povzdech a ta smrtka je někdy trochu sentimentální, třeba když dává na rakev kytičky. Na oficiální výklad nám přišla Adéla Kratochvílová v Ústí nad Orlicí. Vymyslela si ho sama, přišel jí geniální. Jestli víš, jak v Mexiku mají lidé zvláštní vztah ke smrti – mají veselé kostlivce, tak proto.

Vy jste se při práci na Hotelu potkali také s Jirkou Vyšohlídem?

Dělali jsme s ním jen drobné dodělávky. Nic nového se nevymýšlelo, ale některé momenty jsou přesnější. Důvod byl hlavně se s ním setkat, bylo to skvělé. On je báječný.

leh

semináře

Jiří Adámek a Jan Matásek
DOC JAKO OD DOKUMENTU K DIVADLU

Bude to tak trochu paranoidně-kriminální

Seminář DOC jako OD DOKUMENTU K DIVADLU dvojice lektorů Jiřího Adámka a Jana Matáska jsem navštívil v průběhu pátečního dopoledne. Seminaristé byli rozděleni do čtyř skupin a připravovali si nápady na sobotní předváděčku. A co se v DOC vlastně děje? „V anotaci jsem pro případné zájemce o naši dílnu napsal jasně, že nepožaduji žádné herecké ambice nebo dovednosti. A tak to je. Hledíme na divadlo spíše z režijního či inscenačního pohledu. Nejedná se však o tradiční divadlo, ale o divadlo konceptuální nebo postdramatické. Tomu je podřízena naše činnost,“ říká Jiří Adámek a dodává, že si každý seminarista dle svého uvážení přivezl jeden text nebo část textu veřejného proslovu.

„První, co jsme zjistili, bylo, že poměrně dost lidí si přivezlo některý z projevů Václava Havla. Tyto texty se bohužel pro náš účel příliš nehodí, protože jsou obsahově i myšlenkově kvalitní, samostojné a vlastně nás k ničemu neprovokují. Lepší a zajímavější pro naši potřebu byl třeba text o vizi Walta Disneyho nebo projev Madelaine Albrightové na pohřbu Václava Havla, zaujalo nás i jedno feministické vyjádření. Hledali jsme prostě něco, co má v sobě určitou provokaci nebo z toho číší politické fráze a manipulace. Dokonalým příkladem byl projev Ronal-

da Reagana. To byl velmi manipulativní text a dlouho jsme o něm uvažovali,“ vysvětluje lektor. Říká, že seminaristé začali zkoušet, co se s kterým textem dá dělat a také to, jakým směrem uvažování se dát. „Snažil jsem se naše dění posouvat tak, aby nevznikaly pouhé scénky a parodie. Text se tak pro nás musel stát vhodným pro komponování nejrůznějších prvků dohromady. A v určitém okamžiku se to začalo jevit poměrně zajímavě. Objevil se kus proslovu, někdo do toho pustil nějaké video, někdo k tomu něco zazpíval a začalo to fungovat.“

Výběr textu pro sobotní předváděčky by nakonec neměl být vzhledem k své emotivnosti a kvalitě překvapivým. Skupina DOC se chytla proslovu Davida Ratha, který se nedávno obhajoval ve sněmovně proti vydání policii. „Na tom již dva dny pracujeme. Základní představou je pro nás jeho hlava, a co všechno v ní je,“ vysvětluje Jiří Adámek. Ve zkratce to poměrně přesně vystihla jedna skupina, v níž stáli dva lidé vedle sebe, a jeden říkal: „Já jsem se sem nepřišel hájit“ a druhý do toho: „Já jsem se sem přišel hájit!“ Podle Jiřího Adámka tak byla velmi názorně zdůrazněna paradoxnost jeho situace ve sněmovně. A tento způsob práce je podle lektora základem.

„Snažíme se teď vymyslet něco, co

bychom na předváděčce ukázali. Mám chuť předváděčku udělat, protože pro seminaristy se tím celý kurz ukončí a ukáže se, oč nám vlastně šlo. Vůbec jsem se tomu však nechtěl podřízovat a strávit třeba tři dny tím, že bychom něco pilovali na předváděčce. To mi do inscenačního semináře nepříjde šikovné. To, co ukážeme na prezentaci, pokud se na to zůžeme, bude z již zmíněného textu Davida Ratha. Jedna skupina by měla připravit rozjezd a začátek, druhá skupina má určitý vypjatý moment, kdy David Rath tvrdil, že je pronásledován, že se jednalo o spiknutí proti němu, že se spikli zločinci kolem Kubiceho a podobně. Bude to tak trochu paranoidně-kriminální. Musím podotknout, že to, co děláme, není dokumentární divadlo, které se tváří, že realita pronikla na jeviště. Jde mi o to, že dokumentární materiál se stane východiskem k estetickému tvaru. Tichý hlas třeba může říkat do mikrofonu Hippokratovu přísahu, protože Rath je lékař, a do toho někdo může ostře štkat kusy projevu. Díky kompozici podobných prvků se frekventantům dílny snažím otevřít obzory tímto směrem,“ vysvětlil na závěr našeho hovoru Jiří Adámek.

Honza Švácha

semináře

Jana Machalíková a Renata Vordová
I JAKO IMPROVIZAČNÍ DOVEDNOSTI

Neblokuj! Neplkej! Negaguj!

Improvizační seminář jsem navštívila hned dvakrát. Z první ukázky (a to byla jen rozcvička), mi šla hlava kolem. Klobouk dolů před účastníky, i když jsem se jen dívala, mozkové závity se mi roztáčely až bolestně. Ono to není jen tak, okamžitě vymyslet ve vteřině nějakou vhodnou asociaci na slovo, pohyb (aby to nebylo na první dobrou – a tedy banální). Ono to není jen tak, stát se součástí soukolí např. stroje na výrobu květinových vůní, a nejen se sehrát s ostatními, ale umět také přesně charakterizovat, co že to jsem vlastně za součástku. A další cvičení, kdy na scénu postupně přichází s nějakým příběhem či situací postupně pět lidí, a musí navázat na v stop-timu zastavené kolegy, a dát příběhu zcela nový směr. A pak si ještě pamatovat, cože jsem to vlastně měla, protože pak nastane zpětný chod, a já musím bleskově vymyslet, jak tu svou situaci uzavřít a logicky odejít z jeviště. Všichni účastníci považují tento seminář za velmi inspirativní. To, že poznali a vyzkoušeli si na vlastní kůži, jak je těžké změnit stereotyp jednání a myšlení, se hodí i do běžného života, ať už se člověk zabývá v životě čímkoli. Vždyť, jak víme, život je plný překvapení a devízou je, když člověk dokáže bystře reagovat (no, po týdnu na Hronově to není vůbec lehké, byť seminaristi prošli zatěž-

kávací zkouškou). Všichni zaznamenávají a oceňují, jak dokážou Jana Machalíková (mimořádně další energetické dynamo v týmu lektorů) a její „supl“ Renata Vordová nenápadně zavést lidi někam dál, za slova a pohyby, a nacházet nové významy tam, kde bychom je nehledali. Na závěr semináře se koná obdarování – Jana Machalíková přichází s desaterem improvizátora, tak jak je vymysleli kdesi v zahraničí.

Buď v klidu, protože na výhře nezáleží, ale hlavně:

1. Neblokuj!
2. Neplkej!
3. Negaguj!
4. Udržuj zaměření!
5. Ukaž svoje pravé já!
6. Změň se řečeným!
7. Nezař na ostatními!
8. Když jsi na pochybách, změň rutinu!
9. Pamatuji, že kdo se snaží vědět, neví, zatímco kdo ví, nemusí se snažit!
10. Věř si a buď soustředěný.

Můžete si tedy každý zvlášť porozmýšlet, co tyhle pokyny pro vás znamenají.

A na závěr jsou obdarovány obě lektorky. Jana dostává deštník (jako náhradu za ten, který kdosi ukradl) a Renata nafukovací

kolotoč. „Takže vlastně nebyly žádné ztráty, jen nálezy,“ říká Jana. Tak by to mělo být. No, a tak to je.

jas

O dilematech a zvonění

Ááááá, to je hrůza, když člověk musí volit. Taková ta každodenní dilemata mám na mysli, žádnou politiku. Znáte to, kolik čokolády si dovolit, co na sebe a co se započatým dnem. Přes rok to ještě jde, život je tak nějak naplánovaný – zvoní budík, zvoní na první hodinu, zvoní poslední tramvaj, co s ní ještě stíháte být v práci včas. Pak ale přijdou prázdniny a dovolené a je tu peklo volna.

Tedy než přijedete do Hronova, kde to všechno začíná tak nadějně. Lístečky na obědy, vlastní metr čtvereční ve třídě na podlaze, přesný rozpis, kdy kde být a na co koukat. Ale ouha, jsou i tady dilemata prokletá, dohnala nás. Kdy spát a čeho se vzdát, to je oč tu běží. Zatímco s otázkou, kdy ulehnout (či spíše neulehnout) rádi poradí dobří kamarádi, se vstáváním je to horší. Rozhodnete se trochu si přispat a přijdete o snídaňové místo u stolečku před prodejnu lahůdek. Přijít či nepřijít na seminář včas? Další otázky se jen hrnou. V před-sáli dvacet maminek bez lístků, zato však s drobotinou a nadějí, že pohádku uvidí. Můžete to těm dětem s dychtivýma očima udělat, jít si sednout s permanentkou před ně, když ty vaše oči budou po pěti minutách zavřené a s kvalitou inscenace to nebude mít nic společného? Kdybych byla vystupujícím umělcem, nevím, nevím, jak by dopadlo mé rozhodování, zda jít či nejít na PC. Tedy pokud bych zrovna nebyla panem loutkářem z Poniklé, nemohla si vychutnat téměř bezmezný nadšený a nakonec prozradit tu nádhernou pointu, že jsem povoláním zeměměřičem.

Nejhorší rozhodování přišlo ve čtvrté večer. To nebylo dilema, to bylo přímo trilema. Diskusní klub, další představení a zrovna taky házela Bára. Hospoda s televizí nakonec zvítězila... a slečna oštěpařka taky. Jenomže to vůbec nebylo takové drama jako před čtyřmi roky, zápletka žádná. A konec odhadnutelný, skoro jako v Mikve. Jestli já radši neměla jít na ten klub, prý tam byla sama autorka. Áááá.

Má otupělá nervová soustava už není na další vícemata stavěná. Je dobře, že se blíží konec JH. Zazvoní naposled a pak už bude zase zvonit ve škole a v tramvaji a život bude krásně naplánovaný.

PIŠ: Heš

Vyrobíme souborům třeba i okno

Technik Josef Weber je jedním z lidí, bez kterých by na Jiráskově Hronově neproběhlo ani jedno představení nebo koncert. Na dveřích kanceláře, ve které s kolegy sídlí, je velkými písmeny vyvedený nápis „Tady končí všechna sranda“, ale spíš by tam mělo stát „Tady se řeší všechny problémy“.

Už víme, že jste letos zachránil nejméně jedno představení, když jste u Fausta pomohl zprovoznit meotar. Jaké největší problémy jste letos museli řešit?

U toho meotaru praskly lampy těsně před prvním ze čtyř představení, ale to nebyl zas tak velký problém, šlo o maličkost, stačilo sehnat novou výbojku. Jinak ale letos žádné větší problémy nebyly. Spoustu věcí už máme docela vychytaných dopředu a problémům tak předcházíme. Občas bývá problém s tím, že soubor zapomene nějakou rekvizitu, kterou jsme pak schopní tady vyrobit. Jednou jsme s kolegou pomáhali hradeckému souboru, který sem přijel s inscenací *Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí*. Zapomněli si tehdy hlavní rekvizitu – okno, ve kterém hráli. Tak jsme jim ho během dvou hodin s kolegou vyrobili, a ještě jsme ho natřeli nazeleno, jak soubor chtěl. Máme dobré zázemí, tak i takové věci jdou zařídit.

Kolik techniků se na zajištění Jiráskova Hronova podílí?

Hlavních techniků je deset, s nimi fungují ještě pomocné síly. Začínáme ráno v devět, nejdřív pomáháme uklízečkám s úklidem všech prostor. A končíme většinou tak v jednu, v půl druhé v noci.

Na starosti máte čtyři hrací prostory – Jiráskovo divadlo, Sál Josefa Čapka, sokolovnu a park. Obstaráváte jste letos i koncert, který proběhl před Jiráskovým divadlem?

Ano, i ten jsme dělali my. Aparaturu přivezli kluci, kteří jinak dělají v parku.

Máte čas podívat se během JH na nějaká představení i jako diváci?

Spíš ne. Každý máme svůj prostor, o který se staráme. Když ale není složité představení, tak se vystřídáme a třeba jeden kluk ze sokolovny se může jít na něco podívat. Ale moc představení, kromě těch, která svítíme a zvučíme, nevidíme. A i na ty se obvykle díváme z kabiny. A taky, když běží jedno představení, už většinou chystáme další věci, takže moc volného času nemáme.

Jiráskův Hronov už končí, takže si teď odpočinete.

Moc odpočívání nebude. Všecko se musí uklidit a dát do pořádku – třeba sokolovnu musíme vrátit do původního stavu. A prvního září už nám přijdou taneční. Prázdniny strávíme s festivalem a pak už nám začíná nová sezóna.

-das-

Ani bez těchto lidí by se Jiráskův Hronov neobešel.

Poprvé na Hronově - očima zahraničního pozorovatele

Poprvé v Čechách, poprvé na Hronově je Američan z Michiganu, dr. Roger Ellis, viceprezident Mezinárodní asociace amatérských divadel AITA/IATA. A tak jsem se s ním zastavil na pár slov.

O vašem festivalu jsem hodně slyšel, takže jsem strašně rád, že jsem tady – jako zástupce AITA/IATA a také jako pozorovatel. Zatím jsem viděl dvě představení, ale zůstanu do konce festivalu, takže toho uvidím ještě více. Zaujalo mě představení O zlaté rybce, a protože jsem viděl už předtím pár věcí od českých amatérských loutkářů,

musím říct, že umění s loutkami skutečně zajímavé a fascinující věci.

Jakým způsobem je váš život spojen s amatérským divadlem?

Pracuji převážně se studenty. I když jsem divadelní režisér, hodně se zabývám pohybovým a hlasovým tréninkem, a proto mě i zajímá, jak se to dělá jinde. To, co u nás děláme, je zaměřeno především na komunitní divadlo a týká se to většinou středoškolských a vysokoškolských studentů. Připravujeme společně inscenace, spíše tradičního zaměření, a také vymýšlíme vlastní hry.

USA jsou pro nás dosti vzdálené. Můžete říci, kdo se tam o amatérské divadlo zajímá?

Máme u nás 1-2 miliony lidí, které baví amatérské divadlo a jsou v něm zaangażováni, a samozřejmě je spousta dalších, kteří se na to divadlo chodí dívat. Jedná se o aktivity společenské, vzdělávací, ale i politické – protože mnohé z her jsou politického zaměření, a jsou orientovány hlavně na to komunitní (či sousedské) divadlo.

Máte nějaký takový festival jako je Jiráskův Hronov?

Každé dva roky máme velký národní festival pro všechny státy USA a také pro vojenské posádky v Evropě a Asii. Je to putovní festival, odehrává se pokaždé v jiné části USA – takže se stěhuje z New Yorku do Texasu a pak do Kalifornie, a tak dále. Je to soutěžní festival, kde se bojuje o 1.-3. místo. Součástí jsou i semináře, zaměřené nejen na herectví a umělecké disciplíny, ale také na management komunitních divadel, a technické profese – stavbu scény, design, divadelní software. To, co nám schází, jsou diskusní kluby. U nás to funguje tak, že po představení o něm řekne jeden z odborníků pár slov, ale veřejně se nediskutuje. Takže tohle pro mě byla dobrá inspirace.

Mluvil jste o tom, že se zaměřujete především na klasický typ představení...

Experimenty si příliš nedovolujeme, protože od státu nemáme žádnou dotaci, takže tzv. musíme naplnit kasu. To znamená, že děláme věci, které se lidem budou líbit natolik, aby byli ochotni zaplatit vstupné – tj. muzikály, hudební show, psychologicky laděné příběhy.

Jana Soprová

Není malých štěků 07

Jmenuju se Erkyl, mops Erkyl. Mops je jediný pes na světě, na kterého se nevyrobí náhubky. Fakt. Můžu si štěkat, co chci, můžu být kousavý. Štěkám na hlupáky, vrčím na lenochy, vyju na zloděje. Když už jednou máte hlas, musíte ho využít, to ví každé štěně. Drž tlamu, říká pán, kousavé psy nemá nikdo rád. Jsem Erkyl a občas musím zatnout zuby.

-erkyl-

Otevíráme nový kurz praktické režie

Kurz praktické režie je čtyřletý vzdělávací projekt určený především režisérům amatérských divadelních souborů. Probíhá dvakrát do roka – 8 dní během Jiráskova Hronova a 8 dní na podzim ve Volyni. Jednotlivá setkání se věnují dramaturgii, režijní propedeutice, druhům, stylům a žánrům a práci režiséra s hercem. Frekventanti kurzu praktické režie budou při svých režijních počinech pracovat s profesionálními herci. Kurz pak bude zakončen přípravou absolventské inscenace. Cena jednotlivých setkání bude cca 2.500 – 3.000 Kč. První běh bude zahájen na podzim 2012. Zájemci se mohou hlásit u Simony Bezouškové na e-mailu: bezouskova@nipos-mk.cz.

Otevíráme „postgraduální studium“ pro absolventy kurzu praktické režie

Tento dvouletý vzdělávací projekt je určen pouze absolventům předchozích čtyřech kurzů praktické režie, kteří mají vlastní soubory a prakticky se věnují režii. Materiál pro tento projekt budou především jejich vznikající nebo již existující inscenace a důraz bude kladen na dramaturgii, dramaturgicko-režijní koncepci a práci s hercem. Setkání budou probíhat buď dvakrát do roka vždy na týden nebo čtyřikrát až pětkrát

do roka během prodlouženého víkendu dle dohody frekventantů. Cena na jeden rok bude zhruba 5.000 – 6.000 Kč. První běh bude zahájen na Jiráskově Hronovu. Zájemci se mohou hlásit u Simony Bezouškové na e-mailu: bezouskova@nipos-mk.cz.

Otevíráme kurz herectví – herecké minimum („jak na to?“)

Jedná se dlouhodobou vzdělávací akci, jejímž záměrem je seznámit posluchače se základními principy herecké profese. Od vnímání prostoru, existence na jevišti, přes nahlédnutí do jednotlivých částí hereckého projevu – jevištní řeč, jevištní pohyb, až k praktickému cvičení na konkrétním dramatickém textu. Jak textu porozumět, jak pracovat na dramatické postavě, jak spolupracovat s režisérem. Vzdělávání je určeno hercům, kteří pracují v amatérských souborech, je koncipováno ve dvou tříměsíčních cyklech vždy dvakrát dva dny v měsíci (pátek – sobota nebo sobota – neděle dle dohody frekventantů). Cena kurzu je 1.500 Kč za jeden měsíc tedy 4.500 Kč za jeden semestr. Zájemci se mohou hlásit u Simony Bezouškové na e-mailu: bezouskova@nipos-mk.cz. Uzávěrka přihlášek je 31. října 2012.

Hulcovy hvězdičky

Každoročně máváme Vladimíru Hulcovi, který nám tu zanechal své oblíbené hvězdné tabulky, v kterých se může ukázat, že každý člověk má svůj osobitý pohled na věc, a že se samozřejmě pohledy různí a nebo

podobají. Nic víc, nic míň. Oslovila jsem náhodně pár lidí, protože jsem se s nimi chtěla pozdravit, někteří nic takového ani psát nechtěli, jiní možná ano, ale odevzdají mně svůj papír až dneska ráno a to už bude

pozdě na zpracování do zpravodaje. Tedy zde jen namátkou pár jedinců, kteří statečně pro mne sepsali své...

leh

	Jan Čisář	Roman Černík	Vladimír Fekar	Petr Michálek	Michal Zahálka	Jana Soprová	Milan Strotzer	Jan Šotkovský	Zuzana Vojtíšková
HOST JH Divadlo KUFR A. Kratochvílová: Židovka aneb zonglování nad životem	•	.	••	••	••	•••	•	.	••
Studio Divadla Dagmar Karlovy Vary Zdeněk Šmíd, Hana Franková: Hledání – Suche	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
Divadlo Kámen Praha Petr Macháček: Ras al Chajma	•••	•••	•••	••	•••	.	•••	•••	•••
Geisslers Hofcomodianten Kuks Geisslers Hofcomodianten Kuks: Don Juan aneb Strašlivé hodování	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
Bažantova loutkářská družina DS J. J. Kolář při TJ Sokol Poniklá Tomáš Hájek dle kočovných loutkářů: Faust	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
Gut & Edel Rheinfelden, Německo Michael Mackenzie: Die Baronin und die Sau (Baronka a služka)	•••	•••	•	.	•••	•••	•••	••	•
DS Kroměříž Hadar Garlon: Mikve	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	••	•••
Hana Voříšková a Matěj Pospíšil Hana Voříšková podle A. S. Puškina: O zlaté rybce	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••	•••
Kurátorky W. Allen: Drahý Theo (přednáška s ukáz- kami)	.	•••	•••	.	•••	•••	••	••	••
De Facto Mimo Jihlava Pierre-Henri Cami: Kleštěnec z pralesa	•••	•••	••	•••	••	•••	••	•••	••
Divadlo NABOSO Boskovice Jáchym Topol: Uvařeno	•	•••	•••	•••	••	••	•••	•••	•
Mirkle ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř Mirkle a Jarka Holasová: Hotel	•••	•••	••	•••	•••	•••	•	••	.

Triton a Horor letos zavírají příliš brzo, u Singera tekla krev a na Radnici dostal číšník s kuchařem kytici. Slyšte nejnovější zprávy z hronovského hospodského světa!

Pokud nechcete jít spát před rozedněním, připravte se na to, že nejoblíbenější hronovské nálevny letos nemilosrdně dodržují zavírací dobu. Magické okno Tritonu se zavírá už kolem půl čtvrté a srdce obsluhy neobměkčí ani stesky žíznivých či hladových pijáků. A v Hororu se pípy zavírají už kolem třetí hodiny ranní. Co s tím? Jedna důmyslná skupina flamendrů to vyřešila vskutku kreativně, když si při poslední objednávce v Hororu poručila 40 piv a 20 rumů. Důsledkem této gargantuovské objednávky v Hororu dočasně došlo černé pivo, rum i kofola.

Kdysi jedna z klíčových hronovských hospod Singer není po přeměně v nonstop hernu bezpečným místem. Přesvědčil se o tom herec jednoho ze souborů, který tu nad ránem přišel o mobilní telefon. Při pronásledování mladíků podezřelých z jeho krádeže došlo k potyčce, při níž si dotyčný rozsekl loket. Naštěstí mu na pomoc přispěchali kolemjdoucí seminaristé. Dotyčný herec pak v Singeru tak dlouho vyhrožoval zavoláním policie, až obsluha ztracený přístroj našla v zadní místnosti putyky. Prý jej tam zloděj odhodil. Chvilí poté obsluha našla i sim kartu. Dá se tomu říkat happy-end?

A na konec pozitivní zpráva, která dokazuje, že když se chce, všechno jde. Na Radnici tak jistě zákazníci v pátek ráno bez řeči přichystali volské oko z vlastnoručně přineseného domácího vejce. Za vstřícnost si číšník i kuchař vysloužili nejen díky, ale také kytici květů. A tak to má být.

-das-

Solidní nejistota

Vůbec není jisté, co bude zítra! Jestli vám či nám neujede vlak, jestli se probudíme včas, abychom stihli autobus, jestli cestou nezjistíme, že jsme zapomněli klíče od doma a jestli nás doma místo zaslouženého odpočinku nečeká nějaká práce (i když to je ve většině případů spíše jistota).

Vůbec není jisté, co nás čeká za rok. V jakém formátu a za kolik peněz budou přehlídky, kolik se nás tady sejde, zda bude všechno stejně pěkně našlápnuté jako letos, jestli budou restaurace zařízeními pro restaurování těla i duše.

Vůbec není jisté, zda za deset let bude ještě Evropská unie, jestli bude už Rath venku z kriminálu, jestli ještě auta budou jezdit za benzín a jestli vůbec budou mít volant, jestli bude ve Formuli 1 závodit žena, zda bude Macháček slavný, Šotkovský profesorem a divadlo V. A. D. profesionálním.

Ani trochu není jisté, jestli bude ještě za 100 let euroatlantická civilizace. Zda bude zavedena jednotná světová měna, či bude možný přenos myšlenek na dálku. Jestli lidé zjistí, jak se stát nesmrtelnými, jestli náhodou nebudeme žít na dnech oceánů, jestli si nezlikvidujeme přírodu nebo příroda nás.

Tento velice zúžený soubor nejistot se mi zdá solidním základem pro spokojenou budoucnost. Buďme za své nejistoty rádi, protože právě ony tvoří náš život smysluplným a smysluplným. Tajemným a neočekávatelným. Buďme rádi za svoji solidní nejistotu. Protože jistota, že bychom za rok v tuhle dobu byli jinde než tady, se mi zdá jako příliš krutá.

Honza Švácha

Odvezte si z Hronova

Desatero pro život Jany Machalíkové:

1. Neblokuj sebe ani ostatní ve vzájemné komunikaci.
2. Snaž se vždy vědět, co říkáš.
3. Snaž se, aby tvůj humor nebyl na úkor někoho jiného.
4. Buď cílevědomý.
5. Na nic si nehraj (nepředstírej).
6. Naslouchej ostatním.
7. Neprosazuj se a dávej prostor ostatním.
8. Neupadej do stereotypu a nevytvářej si předsudky.
9. Nebuď povrchní, snaž se pochopit podstatu.
10. Buď sebevědomou osobností.

Celé motto by mohlo znít: Měj nadhled!

Hrom do mottolice

Jak se tak uzavírá 82. ročník Jiráskova Hronova, rozmotává se i naše mottová motanice. Poskládali jsme konečně zbytek hesel ke správným osobám a vy už budete vědět, čím se vaši lektori v životě řídí.

R. Černík: Svět je báječné místo k narození...

J. Šotkovský: Moře není jenom pláž.

R. Vančura: V písečném zrnku pozorovat celý svět a věčnost v každé vteřině.

A. Zemančíková: Věci (i věty) v čase samovolně rostou a bují, zkracování je nutné a dobré.

H. Kozlová: Celý svět je hra.

10.30 - JD
Předváděčky seminářů

14.00 Problémový klub

14.00/D a 18.30/C - SJČ (55´)
Divadlo NABOSO Boskovice
Jáchym Topol: UVÁŘENO

16.00 - PAJ
JIRÁSKŮV HRONOV DĚTEM
- soutěže a dovednosti pro nejmenší
Na závěr pěnové překvapení (náhradní oblečení pro děti s sebou).
V případě deště se akce přesouvá do Wikov arény (zimní stadion).

16.30/A a 19.30/B - JD (75´)
DS Ty-já-tr/NAČERNO Praha
D. Hrbek, J. Janků podle A. Dumase:
TŘI MUŠKETÝŘI

19.00 - PAJ
SAHAR
- taneční vystoupení skupin orientálních tanců
Po skončení programu v parku pokračovat Afterpárty.

21.15 - před JD
Slavnostní zakončení
82. Jiráskova Hronova

21.30 - schody Jiráskova divadla
WISHMASTERS Czech Night
wish revival band
- velkolepý koncertní show s ohňostrojem

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
JHŠ = jídelna Hotelové školy
PAJ = park A. Jiráska
V případě nepříznivého počasí se program v parku nekoná!
Změna programu vyhrazena!

Zpravodaj 82. Jiráskova Hronova 2012

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Huláková,
Jan Švácha, David Slížek,
Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)
Kresby: Sazman

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>

E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz

Tisk: KIS Hronov Cena: 10,- Kč

Sponzor tisku: Konica Minolta

Redakční uzávěrka: 11. 8. 2012 ve 2.20 hodin

Vychází: 11. srpna 2012

Neprošlo jazykovou úpravou!

Sedím a přemýšlím, zda mám roztrhat svůj průkaz BPC a matrice vymazat ze svého PC. Nevím totiž, jak velký problém je opuštění Hronova a je-li to vůbec problém. Podle definice, kterou jsem již dříve pustil do světa, je problémem všechno to, co není řešitelné a v okamžiku, kdy to není řešitelné, přestává zádrhel být hoděn přemýšlením a jako problém mizí v nejširších vodách minulosti.

Končí Jiráskův Hronov. Jak se k tomuto faktu postavit? Ignorovat tuto skutečnost opravdu nejde. Je to neřešitelná záležitost? Být v pondělí na stejném místě jako v sobotu by pravděpodobně nikoho z festivalistů neuspokojilo. Přehlídka prostě končí a nikdo nebude řešit její prodloužení. Jde tedy o problém. Správně bych měl tuto skutečnost pominout a jít dál, jenže zapomenout se mi prostě z mnoha důvodů nechce. Potkal jsem nové lidi, pokecal se starými, viděl zajímavá divadla, zazpíval si v hospodách, pojedl místního jídla a popil místního pití. Byla by škoda na to zapomenout. Jednoduché řešení problému tedy odpadá.

Pomalou vytahuji průkaz BPC z peněženky, když mě napadá, že to vlastně žádný problém není. Nevadí, že 82. Jiráskův Hronov končí. Možná by dokonce problémem z hlediska lidské energie, finanční náročnosti jednotlivců a opotřebování jednotlivých organismů bylo jeho prodloužení. Je vlastně dobře, že letošní Hronov končí! Divadlo pro mě nebylo problémem, ale zábavou, empatií, zrcadlem a svátkem. Už teď jsem vlastně zapomněl škorpení činohry a nečinohry, našťvanost místních ochotníků na to, že nebyli přizváni na tradiční úvodní představení, na informace, že se budou zkracovat už tak omezené prostředky na přehlídky ochotnických divadel a další v tuto chvíli poměrně nezásadní věci, které se řešit dají, když bude vůle něco řešit. V neděli budu odjíždět s pocitem, že jsem zažil něco moc krásného a kýčovitého (vždyť víš, Šotku, že mám kýče rád).

Ukládám peněženku zpět do batohu a pomalu zapínám zip kapsy. Jen ať tam ta průkazka v klidu odpočívá. Nejde přeci o nic jiného, než že se mohu zase těšit na 83. Jiráskově Hronovu na blížká setkání čtvrtého druhu. A to je dobré.

Každý má svého ctitele

Infocentrum funguje na 100% a všichni jsou báječní a snad proto si dovoluji nabídnout možnost další služby pro účastníky JH. Kdy dotyčný/á dostává milostné esemesky od ženy/muže svých snů. Napíše jen vysněnou barvu očí, vlasů, výšku, shodné záliby - divadlo. Ženy by získaly větší sebevědomí, jednou za dva dny by jim přišla sms: „vypadas bajecne, i kdyz paris!“, „jsi nejkrasnejsi mezi Jiraskem a Capkem“, „v tvych ocich odrazi se Triton“ a pánové by přestali brousit v cizích vodách, protože jejich potenciální ctitelky by se samy ozývaly: „vcera omracil si ma, dnes necekam vic“, „s tebou chci prozit zivot v Hororu“, „musis na me zapomenout ve Stovce“. Služba hronovského Infocentra by mohla jít až tak daleko, že by rozesílala ctitelům sms ve chvíli, kdy by objekty jejich vášně byly zrovna volné. Ctitel by si ušetřil spoustu času, který by mrhali zbytečně v nesprávných termínech. Služby Infocentra by plnily i předmanželské smlouvy a jiné závazky. Kdo by chtěl s někým chodit pouze na dobu festivalu, jednoduše by si zaškrtnl políčko „10x nezávazně“ a „JH v pohybu“ by si zaškrtnli ti z vás, kteří by chtěli vystřídat co nejvíce svých ctitelek. Kdo by se chtěl scházet pouze s vdanými ženami (jako např. pan profesor Císař), zaškrtnl by si políčko „ať je s prstýnkem cizím, jinak mizím“. Infocentrum by tak mohlo pomoci nejen mnoha vztahům vzniknout, ale i prohloubit ty, které zrovna potká krize během festivalu, díky Fanouškům i jiným mužům. Každý máme svého ctitele a ani nevím, jestli je lepší o něm vědět, nebo ho jen tušit, přát si ho, vysnit, nebo neřešit. Ctitelé, ať už kohokoliv, milujte je!

-saj-

vaše ctitelLenka